

Dermatologie

Wratten

Wat zijn wratten?

Wratten zijn meestal dikke, bloemkoolachtige uitgroeisels van de huid. Ze voelen vaak ruw aan. De medische benaming is verruca. Wratten kunnen over het hele lichaam voorkomen, maar zitten vooral op de handen en voeten. Wratten komen vooral bij kinderen en jongvolwassenen veel voor.

Hoe krijgt u wratten?

Wratten worden veroorzaakt door een virus (het humaan papillomavirus). Dit virus is besmettelijk. U kunt een wrat krijgen als de huid met het virus in contact komt. Dit gebeurt sneller wanneer de huid kapot is of verweekt. De tijd tussen de besmetting met het virus en het ontstaan van een wrat wisselt. Dit is meestal 2 tot 6 maanden, maar kan ook langer dan een jaar zijn.

Welke klachten geven wratten en hoe zien wratten eruit?

Meestal geven wratten geen last, maar sommige wratten kunnen pijn doen. Veel mensen vinden een wrat er niet mooi uitzien en schamen zich ervoor.

Wratten worden ingedeeld naar naar vorm (gewone wrat, mozaïekwratt, doornwratt, vlakke wratt en draadvormige wratt) en de plaats waar ze zitten.

De gewone wrat (*verruca vulgaris*) is vaak een bloemkoolachtige bultje die soms hard aanvoelt. Er zijn meestal meerdere wratten tegelijk. Deze wrat zit vooral op de handen en de voeten, soms op de knieën en de ellebogen.

De voetwratt (*verruca plantaris*) zit op de voetzool. Vaak zit er een dikke eeltlaag op de wratt. Er zijn 2 verschillende soorten voetwratten: de mozaïekwratt (die zich oppervlakkig uitbreidt) en de doornwratt (in de diepte groeiend en pijnlijk). Voetwratten zijn vaak hardnekkig en groeien diep in de huid door de druk op de voetzool.

De vlakke wratt (*verruca plana*) is glad, plat en een paar millimeter groot, met een huidkleurig/roze of lichtbruin bobbeltje. Meestal zijn er meerdere wratten tegelijk. Ze komen vooral voor op het gezicht, de onderarmen, de handruggen en de benen.

De draadvormige wratt (*verruca filiformis*) groeit op een steeltje. Ze zitten meestal in het gezicht. Bij kinderen komen ze vooral voor op de lippen, neus of oogleden.

Zijn wratten besmettelijk?

Ja, wratten zijn besmettelijk. U krijgt ze door contact met iemand die wratten heeft. De wratten op de voetzool ontstaan waarschijnlijk door geïnfecteerde huidschilfers en stukjes wrat. Vaak komt dit door op blote voeten lopen in gemeenschappelijke ruimtes (kleedkamers, doucheruimten, zwembaden, gymnastieklokalen, spreekkamers).

Welke behandelingen zijn er?

Behandelen is vaak niet nodig. Bij 66% van de mensen verdwijnen de wratten binnen 2 jaar vanzelf. Behandelen is alleen nodig als de wratten pijn doen of als u de wratten lelijk vindt.

Het doel van de behandeling is het kapotmaken van het bovenste deel van de huid, waarin de virusdeeltjes zitten. Het behandelen van wratten is lastig, omdat er niet 1 methode is die bij iedereen goed werkt. De resultaten van de behandeling zijn daarom ook erg wisselend.

Mogelijke behandelingen zijn:

Aanstipvloeistoffen en zalven met salicylzuur

Het aanbrengen van salicylzuur in zalf of vloeistof op de wrat maakt de hoornlaag zacht.

U brengt de zalf of vloeistof 1 keer per dag aan. Voordat u dat doet, weekt u de wrat(ten) eerst 15 minuten in warm water. Dan brengt u de zalf aan op de wrat en plakt u er een pleister overheen. Salicylzuur werkt beter onder een pleister. Smeer de huid rondom de wrat in met vaseline. Dit beschermt de gezonde huid.

Verwijder de zachte hoornlaag regelmatig met een mesje, eeltvijl of puimsteen. Ga na het verdwijnen van de wrat nog 1 tot 2 weken door met de behandeling, om er zeker van te zijn dat er geen virus achterblijft. De behandeling kan pijnlijk zijn, soms treedt irritatie op.

Bevriezing met vloeibare stikstof

Met een wattenstok of een soort spuitbus wordt de wrat bevroren met vloeibare stikstof. Hierdoor wordt het weefsel beschadigd. De bedoeling is dat er een blaas ontstaat waarbij de wrat in het blaardak achterblijft. De huid geneest binnen 4 tot 7 dagen.

De behandeling moet vaak herhaald worden met tussenpozen van een paar weken. In de tussentijd worden vaak aanstipvloeistoffen of zalven gebruikt om nog meer huidlagen te kunnen afpellen.

Deze behandeling is voor voetwratten wat minder succesvol, omdat blaarvorming minder goed lukt door de dikkere hoornlaag.

De behandeling is pijnlijk en na een dag kunnen (bloed)blaren ontstaan. Later kan de huid wat lichter gekleurd zijn, vooral bij mensen met een donkere huid. Rond de nagels kan bevrozen erg pijnlijk zijn. Soms kunnen de nagels blijvend beschadigd raken.

Monochloorazijnzuur, bichloorazijnzuur en trichloorazijnzuur

Dit zijn agressief bijtende stoffen die worden gebruikt voor dikke wratten op de handpalmen en voetzolen. Ze worden aangebracht op de wrat met een houten stokje dat even in de vloeistof is gedoopt. Dit kan om de 7 tot 10 dagen worden herhaald. Tussendoor kan salicylzuur de wrat verder zacht maken. Bij dunne wratten kan deze behandeling pijnlijk zijn.

Uitlepelen en wegsnijden

Soms worden wratten, met plaatselijke verdoving, weg 'gelepeld' of gesneden. Hierna wordt het wondgebied dichtgeschroeid (gecoaguleerd). De wond geneest in ongeveer 2 weken.

Na deze behandeling kunnen de wratten weer terugkomen. Bij ongeveer 20% van de mensen komen de wratten binnen een paar maanden terug. Er is kans op blijvende littekens. Voetwratten kunnen daarom beter niet worden weggesneden omdat dat last kan geven bij het lopen.

Wegbranden (coagulatie)

Deze behandeling werkt goed, maar is meestal wel agressief. De wrat wordt weggebrand met een elektrische stroom. Hierbij kan littekenvorming ontstaan, wat vooral bij voetwratten blijvende last kan geven.

Crème met vitamine A-zuur

Deze crème maakt de hoornlaag dunner. Het werkt vooral bij platte wratten. Het wordt 1 of 2 keer per dag aangebracht. De crème maakt de huid gevoeliger voor zonlicht, dus het is belangrijk dat u de huid goed beschermt tegen de zon.

Lasertherapie

Bij voetwratten kan lasertherapie (vaatlaser, pulsed dye laser, CO2-laser) soms succesvol zijn.

Andere behandelingen

Bij hardnekkige wratten kan een behandeling met bleomycine worden gedaan. Dit medicijn remt de celdeling en wordt met een injectie in de wrat gegeven.

Wratten onder de nagel

Deze zijn erg moeilijk te behandelen. Om beter bij de wrat te kunnen, is het soms nodig de nagel te verwijderen. Als er een behandeling met bevriezen wordt gedaan, kan de nagel soms blijvend worden beschadigd.

Veel behandelingen kunnen napijn geven. Hiervoor kunt u een pijnstiller gebruiken, bijvoorbeeld paracetamol.

Zijn wratten te genezen of blijft u er altijd last van houden?

De meeste wratten verdwijnen vanzelf, maar het kan wel lang duren. Wratten op de hand, onder de nagels en op de voetzolen kunnen erg hardnekkig zijn. Wratten komen vaak terug. Dat kan ook op een andere plek zijn dan waar ze eerst zaten.

Wat kunt u zelf nog doen

Voorzorgsmaatregelen zijn alleen nuttig en goed uitvoerbaar bij voetwratten. Door niet op blote voeten te lopen in gemeenschappelijke ruimtes, zoals zwembaden en gymnastieklokalen, kunt u de kans op voetwratten kleiner maken.

Contact

Hebt u vragen? De polikliniek Dermatologie is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 8:00 en 16:00 uur.

T: 0515 - 48 89 82.

Hebt u opmerkingen of tips over de informatie in deze folder?

Wij ontvangen ze graag via folders@mijnantoniushuis.nl